

SIĞIR SAFRA KESESİ ADENOMLARI

Satı Baran

Giriş

Siğırların safra keselerinde epitelial tümörlere çok az rastlanıldığı Cotchin (3) ve Feldman (4) tarafından bildirilmektedir. Nitekim Feldman (4) 1 adenom ve 1 adeno-carcinom, Monlux (5) ve Anderson (1) 17 adenom ve 1 adeno-carcinom ve Colosi (2) 2 adenom vak'asına rastlamışlardır.

Materyal ve Metot

Et ve Balık Kurumunda kesilen iki siğırın safra kesesinde tümör görüldü. Bunların makroskopik bulguları tesbit edildikten sonra tümöral bozukluktan, karaciğer ve portal lenf yumrularından 5-6 mikron kalınlığında kesitler yapıldı ve H.E ile boyandı.

Bulgular :

Makroskopik bulgular: Birinci vak'a tahminen 6 yaşında bir öküzdü ve bunun safra kesesi 3-4 misli büyümüştü. Palpe edildiği zaman içerisinin sert bir kitle ile dolu olduğu görüldü. Safra kesesi açıldığı zaman içerisinde musinöz bir madde bulunduğu tesbit edildi. Bunun dışında safra kesesi mukozasına geniş bir kaide ile yapışmış lobüler görünüşte bir tümör vardı. Tümörün safra kesesi boşluğuna bakan yüzü peteşi ve ekimozlarla bezenmişti (Şekil 1). Tümör kesildiği zaman kesit yüzünde küçük kistlerin mevcut olduğu görüldü. Karaciğer safra yolları kalınlaşmış ve genişleşmişlerdi. İçerlerinde bol distomlar vardı. Portal lenf yumruları normal görünüşte idi.

İkinci vak'a tahminen 5 yaşında bir öküze aitti. Safra kesesi açıldığı zaman içerisindeki tümörün polip tarzında uzantıları ihti-

* A.Ü. Veteriner Fakültesi Umumî ve Tecrübî Patoloji Kürsüsü Doçenti. Ankara-Türkiye.

va ettiği ve bunların üzerinde kanamaların mevcut olmadığı görüldü (şekil 2). Diğer bulgular birinci vak'adakinin benzeri idi.

Mikroskopik bulgular: Birinci vak'ada tümörün safra kesesi boşluğuna bakan yüzü tek katlı silindirik epitel hücreleri ile örtülü idi. Bu epitel hücre dizisi yer yer stroma içerisine doğru gayri muntazam kıvrımlar yaparak safra kesesinin tunica muscularisine kadar uzanıyordu (şekil 3). Bu kıvrımların bir kısmı müsinoz bir madde ile dolarak kistler meydana getirmişlerdi. Kistlerin duvarını örten hücreler tek katlı silindirik epitellerdi (şekil 4).

Gerek kistler ve gerekse epitel kısımları arasındaki stroma içerisinde serpilmiş glandlar vardı. Bu üç teşekküldeki silindirik epitel-lerin sitoplazmaları berrak, çekirdekleri oval ve hücrenin bazaline yerleşmişlerdi. Tümörün parankimini teşkil eden bu hücrelerde ender olarak mitotik figürlere rastlandı (şekil 5).

Tümörün stroması ödemli gevşek bağ doku ile kan damarlarından yapılmıştı. Kan damarları ve glandlar çevresinde az miktarda lökosit ve lenfositler vardı. Tümörün safra kesesi boşluğuna bakan yüzünde stroma içerisinde fuayeler halinde serpilmiş critrositlere rastlandı.

Karaciğer safra yolları içerisinde distomlar ve bunlara ilgili olarak kronik bir yangı vardı. Portal lenf yumrularında bozukluğa rastlanmadı.

İkinci vak'ada, kanamalar hariç edilirse birinci vak'ada tesbit edilen histolojik bulgular görüldü.

T a r t ı Ő m a

İncelediğimiz iki sığır safra kesesi tümörünün anatomo-histopatolojik bulguları, bu tümörün Cystadenoma papilliferum olduklarını ortaya koydu.

Tesbit ettiğimiz anatomo-histopatolojik bulgular birçok yabancı müellifin (1, 2, 4, 5) bulgularının benzeri idi.

Vak'alarımızın her ikisinin karaciğerinde distomlar görülmesine rağmen bu parazitlerin safra kesesi tümörlerinin şekillenmesinde rolü olabileceğini düşünmek çok güçtür. Çünkü Monlux (5) ve Anderson (1) 17 sığır safra kesesi adenomu vak'alarının sadece 2 sinin karaciğerinde distomlar gördüklerini bildirmektedirler. Bu durum da safra kesesi adenomlarında distomların rolü olmadığını gösterecek kudrettedir.

Ö z e t

İki sığır safra kesesinde primer cystadenoma papilliferum müşahede edildi.

Karaciğer distomlarının bu tümörün etiolojisinde rolü olmadığı görülüyordu.

S u m m a r y**Adenomas of the Bovine Gallbladder**

Two cases of papillary cystadenoma of bovine gallbladder were observed.

Liver fluke infestation appeared to have no role in the etiology of papillary cystadenoma.

L i t e r a t ü r

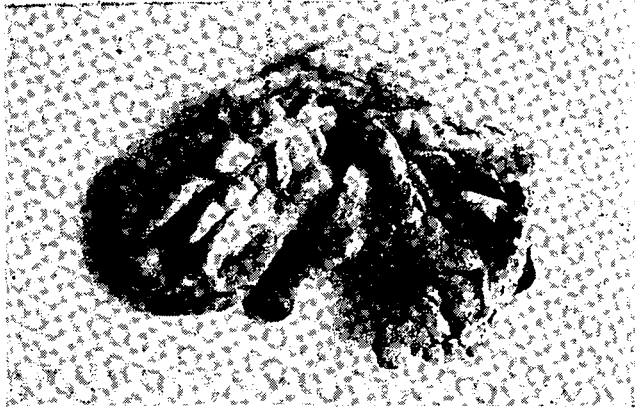
- 1 - **Anderson, W. A., Monlux, A.W., and Davis, C.L.** (1958): *Epithelial tumors of the bovine gallbladder. A report of eighteen cases.* Amer. J. Vet. Res. 19, 58-65.
- 2 - **Colosi, A. ed Mioli, M.** (1959): *Contributo allo studio comparativo ed istopatologico dei tumori della cistifella negli animale domestic.* Nuova Vet. 35, 169-175. Ref. Vet. Bul. 30, abst. 1130, 1960.
- 3 - **Cotchin, E.** (1956): *Neoplasms of the domesticated mammals.* 1 st. ed. Lamport Gilbert and Co. Ltd. England.
- 4 - **Feldman, W. H.** (1932): *Neoplasm of domesticated animals.* 1) st. ed. W.B. Saunders Co., Philadelphia.
- 5 - **Monlux, A. W., Anderson, W.A. and Davis, C.L.** (1956): *A survey of tumors occurring in cattle, sheep and swine.* Amer. J. Vet. Res., 17, 646-677.

Yazı "Dergi Yazı Kuruluna" 1.6.1966 günü gelmiştir.

Resim 1. Altı yaşında bir öküzün safra kesesinde cystadenoma papilliferum.

Fig. 1. Papillary cystadenoma of the gallbladder of a 6-year-old ox.

Resim 2. Beş yaşında bir öküzün safra kesesinde cystadenoma papilliferum.

Fif. 2. Papillary cystadenoma of the gallbladder of a 5-year old ox.

Resim 3. Safra kesesinde cystadenoma papilliferum. Papiller nizamda görünen bir adenom. H. E. X 200.

Fig. 3. Papillary cystadenoma of the gallbladder. Adenoma showing papillary arrangement.

Resim 4. Safra kesesinde cystadenoma papilliferum. Adenomda cystler görülmektedir. H. E. X 100.

Fig. 4. Papillary cystadenoma of the gallbladder. Adenoma showing cysts.

Resim 5. Safra kesesinde cystadenoma papilliferum. Adenomda tipik tek katlı silindirik epiteller görülmektedir. H. E. X 400.

Fig. 5. Papillary cystadenoma of the gallbladder, Adenoma showing characteristic tall columnar type epithelium.